

Olje- og energidepartementet
postmottak@oed.dep.no

Dato: 03.11.2023
Vår ref: HHAV/-

Innspill til stortingsmelding om flom og skred

Hafslund Eco Vannkraft takker for muligheten til å gi innspill i oppstartfasen av det viktige arbeidet med en stortingsmelding om flom og skred.

De siste årene har vi sett store skadevirkninger av flom, noe som gjør det relevant med en grundig gjennomgang av hvordan vi har organisert oss og hvordan vi prioriterer for å verne samfunnet mot flom og skred.

Hafslund Eco er Norges nest største kraftprodusent og opererer om lag 81 kraftverk med en årlig produksjon på 21 TWh. Hafslund Eco er også operatør for reguleringsforeningene GLB og FHR, samt største eier i FBR. Reguleringsforeninger har blant annet til formål å sørge for god flomhåndtering.

Vassdragsreguleringer har stor samfunnsnytte

Vi har de siste årene fått demonstrert hvor viktig vassdragsreguleringer er for samfunnet. Vannkraftmagasinene er, ved siden av importmulighetene, vårt viktigste verktøy for forsyningssikkerhet for kraft. Magasinene spiller også en svært viktig rolle i å dempe flom.

Russlands invasjon av Ukraina i februar 2022 førte til en sterk reduksjon av gassleveransene til Europa, som igjen ga svært høye kraftpriser i Norge og Europa. Med en krevende energibalanse i Europa ble det oppmerksomhet om vannkraftmagasinene og deres rolle i å sikre kraftforsyningen.

Olje- og energidepartementet hadde nylig på høring forslag om bl.a. lovendringer for å tydeliggjøre at formålet med vassdragsreguleringer er å bidra til forsyningssikkerhet. Dette initiativet – «styringsmekanismen» - har som siktemål å bevisstgjøre regulantene om at fyllingsgraden i vannkraftmagasinene ikke må bli så lav at forsyningssikkerheten trues.

Ekstremværet «Hans» ga flom i store deler av Sør-Norge, der Hafslund Eco drifter mange av vannkraftmagasinene. Flommen minnet om viktigheten av vassdragsreguleringer som flomvern. I Nesbyen, som ble hardt rammet av flommen, gjorde vassdragsreguleringene at flommen ble redusert fra en 1000-årsflom til en 100-årsflom.

Vassdragsreguleringer er i utgangspunktet etablert for å øke vannføringen i vinterhalvåret når etterspørselen etter elektrisitet er størst. En viktig bieffekt er at vårflommer og regnflommer reduseres i hele vassdraget som reguleres. Dette har stor verdi for samfunnet, blant annet ved å redusere behovet for annet flomvern.

Vassdragsreguleringene i Norge er først og fremst etablert for å produsere kraft, selv om flom (og tømmerfløting) har vært viktige formål ved noen reguleringer.

Vannkraftanlegg kan også gi vern mot flomskader ved å lede vann forbi utsatte områder. Dette er en funksjon som kan styrkes noen steder. Blant annet arbeider vi nå med Sarp 2 kraftverk i Sarpsborg, som vil kunne redusere flom ved Sarpsfossen.

Et viktig spørsmål som bør drøftes i den kommende stortingsmeldingen er om den flomdemping samfunnet får gjennom vannkraften er tilstrekkelig, eller om det bør legges større verdi til vassdragsreguleringer enn verdien av den produserte kraften. Flomhensyn trekker etter vårt syn i retning av at det i større grad bør åpnes for ytterligere vassdragsreguleringer.

Det vern Norge i fremtiden vil ha mot flom er blant annet avhengig de mange beslutninger ved damrehabiliteringer, konsesjonssaker og vilkårsrevisjoner som står foran oss. Vi mener at disse beslutningene må legge til grunn et økende behov for vassdragsreguleringer, for forsyningssikkerhet, kraftproduksjon og vern mot skadeflom.

Noen forslag til tiltak

Vassdragsregulantene har en viktig rolle som forvalter av vassdragene, men kan bidra mer. Økt fleksibilitet i eksisterende reguleringer vil kunne gi viktige bidrag. For eksempel kan utvidet mulighet til kortvarig overskridelse av høyeste regulerte vannstand (HRV) i forbindelse med flom være et godt tiltak. Denne muligheten ble benyttet under «Hans», og det ga en betydelig flomreduksjon i Vinstraelva og Lågen.

I noen magasiner er det satt konkrete sommervannstander, som ligger fast i hele sommerperioden. Det bør i større grad gis økt fleksibilitet for manøvrering. En kan dermed slippe å søke om dispensasjon. I nye og oppdaterte manøvreringsreglement, for eksempel i forbindelse med vilkårsrevisjoner, bør myndighetene i større grad hensynta flom. Det bør ikke innføres magasinrestriksjoner som reduserer mulighetene til å dempe flommer.

Vi ser etter muligheter til å utvide reguleringer eller etablere nye reguleringer. Teknisk-økonomisk finnes det muligheter, men mulighetsrommet er innsnevret av politikk. Det kan være tilfeller der det kan overføres noe vann fra vernede vassdrag inn i regulerte magasiner. Dette kan gi god flomdempende effekt uten store konflikter med verneverdiene.

Videre dialog

Vi mener den politiske og juridiske innrammingen av vassdragsreguleringer bør stå sentralt i en stortingsmelding om flom og skred. Vassdragsregulantene har mye erfaring og konkret innsikt. Vi foreslår at departementet som del av meldingsarbeidet inviterer vassdragsregulantene til et eget møte.

Med vennlig hilsen
Hafslund Eco Vannkraft AS

Gaute Skjelsvik
Direktør Ny vannkraft og adm. dir., GLB

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og ekspedert uten underskrift